HJÄLTAR

Övningar till sidorna 10–11: Hjältar och ickevåldshjältar

TILL LEDAREN
Många som vi ser som hjältar är väldigt våldsamma. Våld har blivit något självklart i filmer, serier och datorspel, men också hur vi löser konflikter i världen. Det här avsnittet vill ifrågasätta varför det ofta är krigshjältar vi ser upp till. Det finns många ickevåldshjältar som har förändrat och skapat fred, men det är sällan vi hör talas om dem.

VINNA-VINNA

Den här övningen är en bra inledning till att prata om våldsamma konflikter på ett lättsamt sätt.
Deltagarna behöver vara jämna par. Använd dig gärna av ord som associerar till tävling under hela övningens gång utan att faktiskt säga att det är en tävling. Be deltagarna ställa sig i två rader mitt emot varandra.
Rita upp en fiktiv linje mellan de två raderna och be deltagarna att ta i hand med den som står mitt emot.
På så vis vet alla vem deras motståndare är. De kan fortsätta hålla i handen medan ledaren förklarar vad som kommer att hända. Instruktionerna är att de på den ena sidan om linjen har som mål att få över sin motståndare på sin sida om linjen, de på den andra sidan har målet att få över sin motståndare till sin sida. När alla har förstått säg: Klara, färdiga, gå!

Prata om: För ett samtal med deltagarna om vad som hände. Var det några som lyckades? Ibland försöker alla med samma taktik, att med våld försöka få över den andra. Då kan det vara intressant för deltagarna att få en chans till. Säg i så fall att samma uppgift gäller men att man nu måste prova en annan taktik än den man använde sist.
För sedan ett samtal med alla i gruppen om vad som hände.
– Var det någon som känner att de lyckades med uppgiften?
– Hur gjorde ni?
– Hur kändes det att lyckas/inte lyckas?
– Hur kom det sig att många började med att använda våld?
– Gjorde någon en kompromiss? Struntade någon i sin egen vinning för att undvika konflikt?
– Finns det något sätt att lösa detta så att alla blir nöjda?
Det fredligaste är förstås att båda får som de vill, precis samtidigt – man byter sida.
Prata sedan om våld och varför det ofta verkar vara den första lösningen att nå sitt mål. Exempel på vad man kan lära av övningen: lyssna på sin ”motståndares” önskemål, försök hitta nya sätt att lösa konflikten och tänk utanför normen. Ofta är de effektivare sätt än våld och skapar en varaktigare fred mellan parterna.

VEM ÄR DIN HJÄLTE?

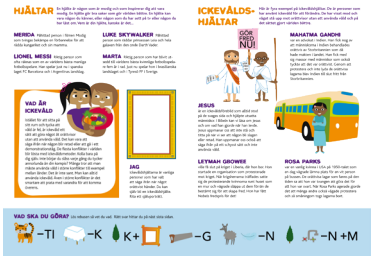

Hjältar kan dels vara personer som har samma intresse som en själv, jag gillar fotboll – ett fotbollsproffs är min hjälte. En hjälte kan också vara en påhittad person som räddar någon i en film eller hela världen i en bok. Det kan också vara en riktig person som räddar människor och gör modiga och viktiga saker. Vem är din hjälte?
Prata om: Vad tänker ni på när ni hör ordet Hjälte?
Läs om olika hjältar i Fredligt på sida 10–11.
Prata vidare: Är någon av dessa din hjälte? Vad tycker du om de olika hjältarna som presenteras här? Vem ser du upp till? Spelar det någon roll om en hjälte är riktig eller påhittad?

BERÄTTELSER OM ICKEVÅLDSHJÄLTAR

Läs om ickevåldshjältarna på sidan 11 i Fredligt. Finns det något som ni tycker är viktigt som är fel eller orättvist i er närhet? Skriv upp de saker deltagarna säger på tavla eller blädderblock.
Finns det något av dessa saker vi eller du kan göra något åt? Vad skulle du kunna göra för att vara en ickevåldshjälte? Skriv ner deltagarnas tankar bredvid det som skrivits på tavlan.
Sedan kan alla måla ett självporträtt i tidningen.